

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ

Збірник матеріалів

**XXVIII підсумкової науково-практичної
конференції викладачів**

24 лютого 2026

Київ 2026

УДК 061.3(063)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XXVIII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. Т.В. МАРЕНИ, Київ: МДУ, 2026. с. 353

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол № 9 від 25 лютого 2026 року)

Редакційна колегія:

Голова Марена Т.В., в.о. ректора МДУ, кандидат економічних наук, доцент;

Члени редколегії Безчотнікова С.В., доктор філологічних наук, професор;
Задорожня-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, професор;
Демидова Ю.О., проректор з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики МДУ, кандидат педагогічних наук, доцент;
Калініна С. П., доктор економічних наук, професор;
Константинова Ю. В., кандидат історичних наук, доцент;
Марена Т.В., кандидат економічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи;
Мельничук І. В., кандидат філологічних наук, доцент;
Павленко О.Г., доктор філологічних наук, професор;
Пирлік Н. В., кандидат філологічних наук, доцент;
Романцов В.М., доктор історичних наук, професор;
Сабадаш Ю. С., доктор культурології, професор;
Тарасенко Д. Л., доктор економічних наук, професор.

Збірник містить матеріали XXVIII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 24 лютого 2026 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, екології, кібербезпеки, документознавства, культурології, журналістики, філології, літературознавства, методик викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

© Маріупольський державний університет, 2026

Тарасенко Олена,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та фінансів
Маріупольський державний університет

РОЗВИТОК СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Розвиток страхового ринку є важливою складовою фінансової системи будь-якої держави, оскільки страхування виконує функцію перерозподілу ризиків та сприяє забезпеченню фінансової стабільності в суспільстві. В Україні страхова сфера формується й розвивається в умовах глибоких соціально-економічних трансформацій, що істотно впливають на її стан і подальші перспективи.

Вивчення страхового ринку потребує не лише розуміння його соціально-економічної ролі, а й усвідомлення основних закономірностей його функціонування. Саме дотримання фундаментальних економічних законів визначає, як ринок формує страхові послуги, встановлює тарифи та забезпечує конкурентне середовище.

Основні закони функціонування страхового ринку:

закони попиту та пропозиції – забезпечують виникнення тих страхових послуг, що саме необхідні споживачеві, та формують адекватну ціну, забезпечуючи умови конкуренції для страховиків, удосконалення форм і методів організації страхового захисту;

закон вартості – діє через ціну (розмір страхових тарифів) та сприяє збалансуванню економічних інтересів учасників страхових відносин, є індикатором якості страхового ринку;

закон конкуренції – забезпечує підвищення якості страхових послуг, стимулює розширення меж страхового ринку, розвиток його інфраструктури [2, с.143].

Таким чином, функціонування страхового ринку визначається дією економічних законів попиту і пропозиції, вартості та конкуренції. Вони забезпечують відповідність страхових послуг потребам споживачів, формування обґрунтованих тарифів, збалансування інтересів учасників ринку та підвищення якості послуг. Виконання цих законів сприяє розвитку конкурентного і стабільного страхового ринку та вдосконаленню його організаційних форм.

Сучасні умови функціонування страхового ринку України характеризуються підвищеним рівнем ризиків, зумовлених воєнними діями, макроекономічною нестабільністю та скороченням платоспроможного попиту населення. За таких обставин змінюється структура страхових послуг, зростає роль обов'язкових видів страхування, тоді як добровільне страхування, зокрема довгострокові програми, розвивається повільніше. Це пов'язано з обмеженими фінансовими можливостями домогосподарств і недостатнім рівнем довіри до страхових компаній.

Зазначені тенденції не є суто теоретичними, а знаходять чітке відображення у фактичних показниках діяльності страхових компаній. Аналіз динаміки страхових премій і виплат за період квітень-червень 2025 року у порівнянні з аналогічним періодом попереднього року дає змогу оцінити вплив сучасних викликів на розвиток окремих сегментів страхового ринку України.

За квітень – червень страхові премії ризикових страховиків зросли на 18% кв/кв (+46% р/р). Основним чинником зростання цього сегмента ринку залишається транспортне страхування, зокрема, ОСЦПВ та КАСКО [3, с.1].

Премії страховиків життя у II кварталі (2025 року) скоротилися на 4% кв/кв (+4% р/р). У квітні – червні суттєво зріс обсяг премій, які страховики життя залучили, страхуючи здоров'я, – у 2,5 рази до 44 млн грн, або 3% сукупного обсягу премій сегмента. На відміну від премій, виплати зі страхування життя зросли в II кварталі на 7% кв/кв (+29% р/р), а ануалізований коефіцієнт виплат зростає вже рік і сягнув 28%. Частка ануїтетних виплат у страховиків життя залишалася стабільною і за результатами II кварталу становила 11% [3, с. 1].

Важливу роль у забезпеченні стабільності страхового ринку відіграє державне регулювання. Посилення наглядових функцій, впровадження вимог до платоспроможності та фінансової стійкості страховиків сприяє підвищенню надійності страхових інститутів і захисту прав споживачів страхових послуг. Особливої уваги потребує адаптація національного страхового законодавства до європейських стандартів, що є складовою євроінтеграційного курсу України.

Однією з визначальних тенденцій сучасного етапу розвитку страхового ринку є активне впровадження цифрових технологій. Використання онлайн-платформ, електронних договорів і дистанційних каналів обслуговування дає змогу страховим компаніям оптимізувати витрати, розширити клієнтську базу та підвищити якість сервісу.

Страховий ринок автоцивілки фактично перейшов у цифровий формат: частка електронних договорів сягнула 99,7% проти 75,9% торік. Це відображає загальну цифровізацію галузій підготовки до повного переходу на е-поліси з 2026 року [1, с.16]. Цифровізація також створює передумови для зростання фінансової доступності страхових продуктів для населення та бізнесу.

Перспективи розвитку страхового ринку України значною мірою пов'язані з процесами повоєнного відновлення економіки. Зростання інвестиційної активності, відновлення інфраструктури та підприємницької діяльності зумовлюватимуть підвищення попиту на страхові послуги. У цьому контексті страхування може стати ефективним інструментом управління ризиками та стимулювання економічного розвитку.

Таким чином, страховий ринок України в сучасних умовах перебуває на етапі адаптації до нових викликів. Подальший розвиток цієї сфери залежить від узгоджених дій держави, страхових компаній і споживачів, спрямованих на підвищення довіри, фінансової стійкості та інституційної спроможності страхового ринку.

Література

1. Ринок автоцивілки в Україні за 9М 2025 зріс на 123% до 17 млрд грн, виплати +31%. Insurance TOP. Журнал про страхування та іншуртех. №4(104). 2025 «РВС-ПРІНТ» Київ. 41 с.
2. Сосновська О.О. Страхування: навчальний посібник. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с
3. Страховий ринок України в 2025 році. Огляд небанківського фінансового сектору. Серпень 2025 року. Національний банк України. 13 с. URL: <https://forinsurer.com/stat>